

A DEBRECENI SZENT ANNA TEMPLOM PÜSPÖKI STALLUMA

A templom barokk oltároszlopain látható átlós háló számtalan előzménye ismert. Említsük meg az asszír, úgynevezett életfák fonatképeit, a körülöttünk kitapintható, de nem látható mágnesmező-fonatok különös térképeit. A földmágnesség változásával együtt alakuló láthatatlan alakzatok képe évezredek óta az örökkévaló, mindenható isteni létező, „lélek-lenyomata” lehetett, és a keresztény szentlélek-képzetbe is átszivárgott. A honfoglaláskori tarsolylemezek készítői feltehetően perzsa minták alapján mintázták alakzataikat.

De az életfák mellett szakrális műveletet végző asszír démonokra is figyeljünk. Már csupán a bezdédi tűzcsiholó eszközöket tartó tarsolyok és az egykori démonok „tarsolyainak” rokonsága miatt is. Ilyeneket látunk inka szertartási jelenetekben is. Vajon miféle port szórtak a tarsolyokból maguk elé, miként csiholták a láthatatlan lélek-tüzet láthatóvá? Közel egy évezred múlva kettős lángnyelvek alakjában vált érzékelhetővé e jelenség Jézus apostolai felett.

Az Édenkertbeli, egy irányból közelítve egy, három irányból három tudás-kígyó nyomai feledésbe merültek – éppen úgy, ahogyan az Újszövetség szövegéből a kettős lángnyelvek –, s

újra-felfedezésre várnak. Ezért – formálási fogyatékoságai ellenére – jelentős, hogy a barokkban még feltűnő ősi tapasztalatok most megerősítést kaptak.

A stallum az oltár közelébe került. Az oltár-építmény meghatározó vizuális eleme az aranyozott átlós hálószerkezet kétoldalt az oltár oszlopain. A keletkezési idejükre jellemző barokk formaelemek alkalmazása egy ma készülő berendezésnél anakronisztikus lenne, ahogyan a barokk időszakban sem készítettek új berendezést évszázadokkal korábbi formaelemekkel.

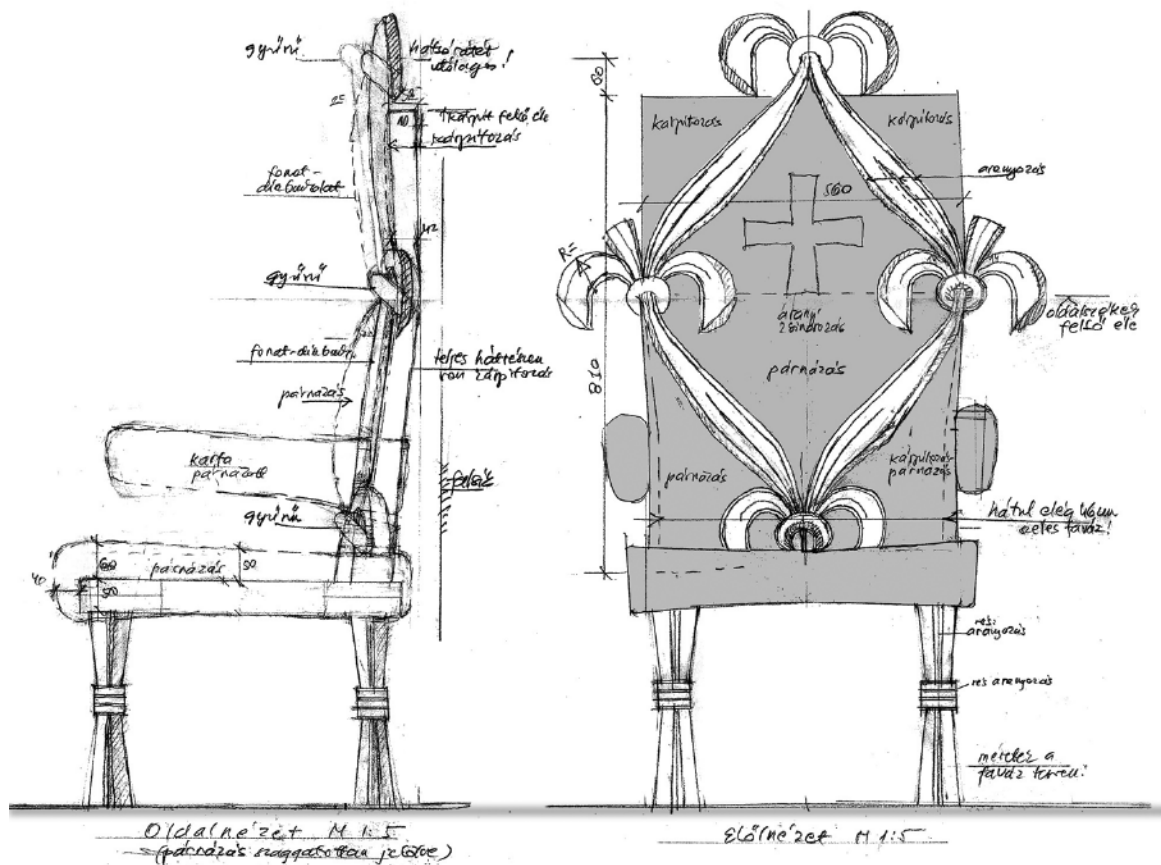
Az aranyozott átlós szerkezetű vizuális jelenség nem köthető a barokk stílushoz. Több évezredes – ma általá-

ban dekorációnak tekintett és ekként alábecsült – előzmények köréből kiemelkedve szorosan kapcsolódik a honfoglaláskori tarsolylemezek átlósan fonatos mintázatához. A tiszabezdédi tarsolylemez fonatos szerkezetére utaló megoldás kedvező fogadtatása lehetőséget adott arra, hogy a barokk oltároszlopok hálóformáinak imitációi helyett azokkal harmonizáló formákkal készüljön el nemcsak a hátfal, de a püspöki szék is.

A hátfalszerkezet kivitelezésénél meghatározó anyag a tölgy. Próbaelemek elhelyezése után a műemléki szakértők bevonásával véglegesítettük a fa felület aranyozásának pontos helyét, hogy a fényes aranyozás csak jelzésszerűen jelenjen meg. A hátfal a templom falfelülete lett.

A székek ülőfelülete állítható: 3 centiméterrel növelhető-csökkenhető a magassága. Ügyelni kellett arra, hogy az ülőfelület síkja ne dőljön előre, és csak minimális mértékben dőlhet hátra. A kárpit anyaga vastag bársony jellegű, arany hatású bútorszövet, arra is tekintettel, hogy a templomtérben lévő további kárpitozott bútorok felújítása esetén a kiválasztott anyag a

berendezések térbe illeszkedését segítse elő. A kárpi színe szürkés óarany, nem mintázatos és valamennyi kárpirozott felületen azonos. A kárpirozás kidolgozásánál a háttámla belső oldala és az ülőfelület kapott habszivacs alapon textil betétréteget, a terv szerinti domborúsággal illetve az ülőfelületnél minimális mértékben felhajló peremmel.

A hátfal-rács fa elemei formailag azonosak a püspöki szék átlós íves elemeivel, hasonlóképpen a kisebb hátlappal készülő székek átlós elemeivel. 48 darab azonos méretű átlós elem készült, ezekből lehetett kirakni a hátfal-rácsot.

A székek terve 1:5 léptékben készült. Valamennyi részletmegoldást egyeztetni kellett a Püspöki Hivatallal és a műemléki felügyelőséggel.

A kivitelezés során néhány látszólag csekély eltérés történt, amelyek azonban hozzáértő számára nehezen elviselhetők. A hazai viszonyok között így is csodának tűnik számomra az elért eredmény.

